

Op tijdreis met Mercurius

wie ben ik?

hallo, 😊

Ik ben **MERCURIUS**, aangename kennismaking.

Al eeuwen sta ik met 1 been op deze sokkel.

Ik ben een **GOD UIT DE ROMEINSE TIJD**, de god van de **REIZIGERS EN DE HANDEL**, ik zorg ervoor dat de winkels en fabrieken in jou gemeente heel veel centjes verdienen. Waarom voor jou gemeente?

Omdat ze me daar onder de grond hebben gevonden op de **STEENBERG** zo ergens tussen 1971 en 1973.

Koud en vuil was ik, maar geef toe, ik zie er al heel wat beter uit. De **ARCHEOLOGEN** (dat is de naam voor mensen die met schepjes in de aarde zitten te graven) hebben me helemaal proper gemaakt. Het zijn heel lieve en ook heel slimme mensen die archeologen, ze hebben me toch maar gevonden, **JOEPIE-IE-IE!**

't Werd tijd, ik begon het daar echt wel kou te krijgen, zo onder de grond.

help mij

OPLOSSINGEN VAN
ALLE PRIJSVRAGEN
INVULLEN OP
PAGINA 15!

De archeologen zullen heel boos zijn, want ik ben iets **VERLOREN**, kan jij mij helpen alstublieft?

Mijn goede vriend **HAAN** had er genoeg van om op deze **SOKKEL*** te staan, hij is gaan lopen!

*Ik heb trouwens gehoord dat je een heel mooie prijs wint, als je **HAAN** kan vinden.*

doe je mee?

* **Wat is een sokkel:** een voetstuk, onder mijn blote voeten staat een metalen voetstuk, dat is koud aan mijn tenen, brrrrrr.

Ken je het spreekwoord: 'Van zijn voetstuk vallen'? **AUW** dat is hoog voor mij.

Wat betekent het spreekwoord?

.....

vind haan

Op de tekening hiernaast staan een heleboel mensen. Wat zijn die aan het doen denk je?

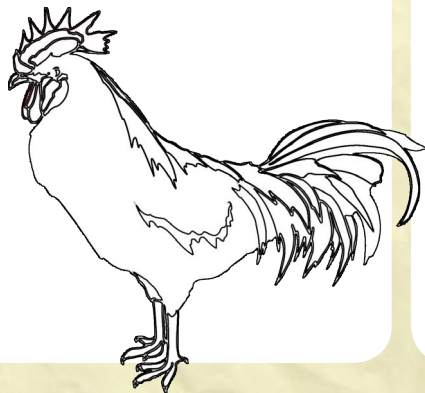
Juist, **OPGRAVINGEN**. Het is daar heerlijk warm, het zonnetje schijnt. Het zou wel eens kunnen dat mijn vriend **HAAN** zich tussen al die mensen verstopt heeft.

zoek je mee?

Zo ziet **HAAN** er uit met kleurtjes.

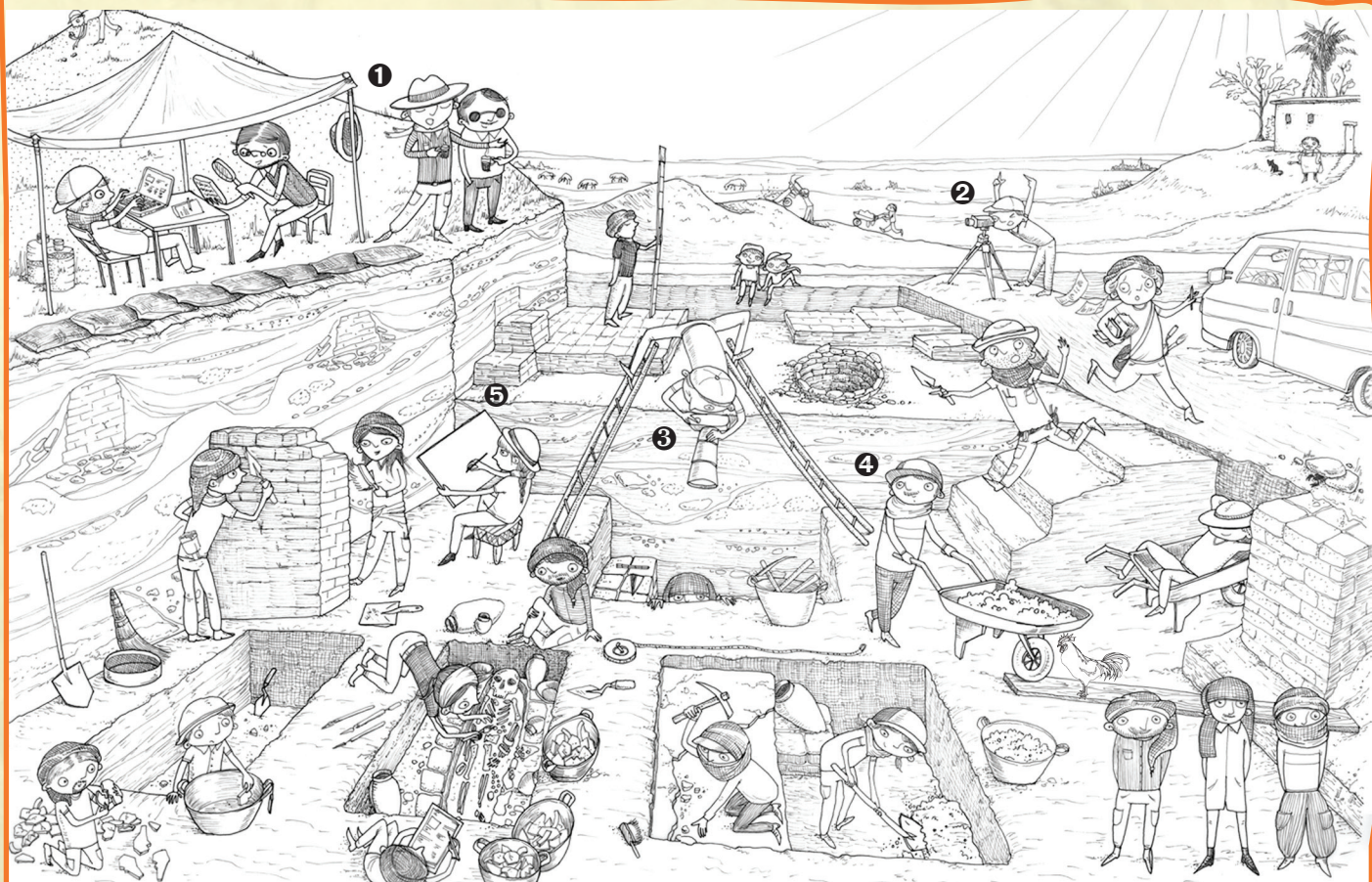
Zo ziet **HAAN** er uit zonder kleurtjes.

Iedereen op de tekening hiernaast heeft zijn eigen **TAAK**, de **FOTOGRAAF** bijvoorbeeld maakt mooie foto's van de opgravingen, maar ook van de voorwerpen die gevonden worden. Kijk maar eens rustig rond op deze tekening, er is een hele hoop te zien. En wie weet vind je **HAAN**! Onder welk ding heeft **HAAN** zich verstopt?

wie doet wat?

1. Hoofdarcheoloog
(de baas)
2. de fotograaf
3. de topograaf
(meet en tekent plannen)
4. veldtechnicus
(assisteert de archeoloog)
5. de tekenaar
(tekent elke vondst uit op papier)

Kleur deze tekening in met stiften.

tijdlijn

Op een **TIJDLIJN** geef je een **OPEENVOLGING** van **GEBEURTENISSEN**, **DATA** of **MOMENTEN** weer. Je plaatst ze in volgorde **VAN OUD NAAR NIEUW**. Dat doet de **ARCHEOLOOG** ook. Hij plaatst de voorwerpen en sporen die hij vindt op de **JUISTE PLAATS** op een tijdlijn. Zo puzzelt hij langzaam maar zeker het verhaal van onze voorouders bij elkaar. Elke keer dat er iets nieuw wordt ontdekt, leren we een nieuw stukje van de tijdlijn kennen.

De archeologen hebben enkele voorwerpen uit het **DEPOT** – dat is de opslagplaats voor de vondsten – al op hun juiste plaats gezet. **MAAR WAAR MOET IK EIGENLIJK STAAN?** Weet jij het? Trek een lijntje naar de juiste periode.

tip

lees nog eens
goed de
eerste pagina

maak een mozaïek!

De **ROMEINEN** houden heel veel van **KUNST**, dat zie je ook in hun villa's en huizen. Die werden versierd met **MOZAÏEKEN**.

Dit is een mooie opdracht voor thuis of in de klas. Je ziet op deze pagina een aantal voorbeelden.

Verzin zeker zelf iets.

WAT ZIJN MOZAÏEKEN?

Kleine steentjes die met lijm naast elkaar geplakt worden. Door te spelen met de kleuren vormen de steentjes een tekening.

WAT HEB IK NODIG?

schaar

lijm

krant, tijdschrift of gekleurd papier

een tekening

HOE MAAK IK EEN MOZAÏEK?

1. Maak een eenvoudige tekening, maak het jezelf niet te moeilijk.
2. Scheur of knip uit een tijdschrift of een krant stukjes papier, die ongeveer even groot zijn. (je kan ook gekleurd papier gebruiken natuurlijk)
3. Teken eerst je tekening met een stiftje op het blad, plak op die lijn de stukjes papier die het donkerst zijn, zo krijgt je tekening al snel vorm.
4. Vul de rest van de vorm op met kleine stukjes papier.

Maak hier je mozaïek!

wat vindt een
archeoloog?

Op de prent hiernaast zie je allerlei **MATERIALEN** die gebruikt worden door een **ARCHEOLOOG**. Je mag de prent inkleuren met je stiften.

Wij gaan in het **KRUISWOORDRAADSEL** uitzoeken wat dat allemaal is.

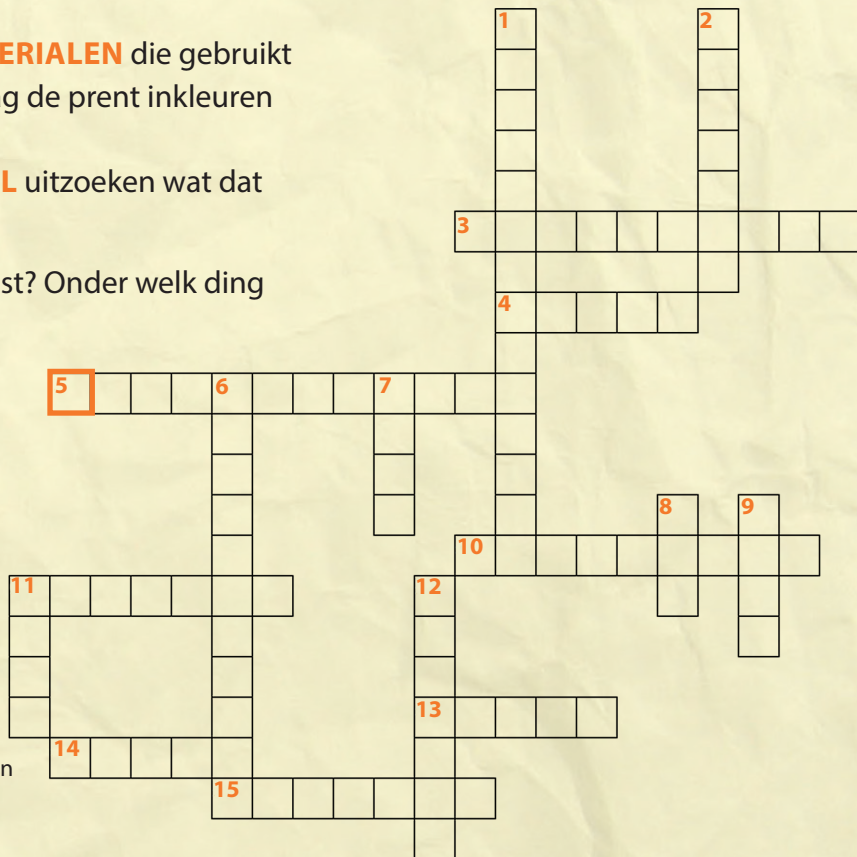
Kan je **HAAN** vinden in de prent hiernaast? Onder welk ding heeft hij zich verstopt?

Horizontaal

3. voorwerp om te meten
4. gereedschap met hengel
5. voertuig om grond weg te scheppen
10. gereedschap met 1 wiel en 2 handvaten
11. voorwerp om mee te tekenen
13. gereedschap om te graven of te scheppen
14. voorwerp om vondsten in te bewaren
15. schoenen die je voeten droog houden

Verticaal

1. apparaat om metaal te zoeken
2. gereedschap om in de bodem te krabben of zoeken
6. apparaat om foto's te nemen
7. beschermt het hoofd
8. kledingstuk voor buiten
9. gereedschap met een bodem vol gaatjes
11. tekening waarop alle sporen en vondsten worden geplaatst
12. gereedschap om vondsten proper te maken

hoe word je archeoloog?

Om **ARCHEOLOOG** te worden, moet je naar de **UNIVERSITEIT!**
Daar kan je **ARCHEOLOGIE** studeren en verschillende richtingen volgen.
Ook met heel andere diploma's kan je aan de slag bij een archeologisch onderzoek: als veldtechnicus, als topograaf, als kraanmachinist, ...

toch al eens kennismaken met archologie?

Je kan als **VRIJWILLIGER** aan de slag. Als echte amateur-archeoloog kan je heel wat onderzoeken in je eigen streek. Zo zie je vaak mensen op pas geploegde akkers lopen op zoek naar vondsten die aan de oppervlakte liggen. Of meewerken in depots, aan musea of tentoonstellingen. Leuke hobby voor jong en oud!

Wat onderzoekt een archeoloog?

Een archeoloog onderzoekt het **BODEMARCHIEF**. Dat is een moeilijk woord voor alle informatie die in onze bodem opgeslagen ligt. Het is zoals een moeilijk boek en de archeoloog probeert dat boek te lezen.

Er is **INFORMATIE** over **DIEREN**, over **PLANTEN** en de **MENSEN** die er gewoond en gewerkt hebben in het verleden. Als de mensen vandaag in de bodem willen graven. Bijvoorbeeld om een nieuw gebouw te bouwen dan wordt al deze informatie bedreigd. Als de informatie niet in de bodem bewaard kan blijven, dan gaat de archeoloog het **OPGRAVEN**. Daardoor vernielt de archeoloog zelf het bodemarchief, maar hij **VERZAMELT** wel eerst zoveel mogelijk informatie.

Hij graaft **LAAGJE VOOR LAAGJE** de grond af. Als hij op een laag komt (dat noemt de archeoloog een vlak) waarop **SPOREN** zichtbaar zijn, gaat hij als volgt te werk. De sporen (verkleuringen of vlekken in de grond) worden getekend en gefotografeerd. De **VONDSTEN** worden **VERZAMELD**. Daarna gaat hij de sporen beter bekijken. Hij kijkt hoe diep ze zijn en welk soort spoor het is. In een diepe kuil kan een paal van een huis hebben gestaan, in een ondiepe een paaltje van een hekwerk. Vaak loopt een archeoloog dan even met een **METAALDETECTOR** over het vlak om te kijken of er nog metalen voorwerpen in de bodem zitten. Als hij alle sporen op deze manier bekeken heeft, kan hij zien wat er in het verleden op die plaats gebeurd is. Hebben er mensen gewoond, of zijn er bijvoorbeeld mensen begraven?

je eigen vondst

Neem een confituurpot en stop daarin een muntje, een kroonkurk, een paperclip of andere dingen uit het dagelijks leven. Doe daar een briefje bij met je naam en leeftijd, jaartal en een beschrijving van wat je in het potje hebt gestopt. Begraaf het diep in de grond en laat het daar liggen. Over honderden jaren vindt een archeoloog het misschien. Wie weet wat voor interessants hij doet met jouw 'schat'!

zoek...

de volgende woorden:

beker

gesp

grafheuvel

kruik

munten

ring

tuitpot

urn

D	F	A	R	S	K	G	N	I	R
L	T	N	O	Q	E	R	R	S	E
T	J	O	R	M	G	A	N	P	V
A	W	A	P	X	P	F	H	Y	A
P	S	Y	R	T	G	H	N	K	A
A	R	I	N	U	I	E	I	F	V
V	Z	E	T	R	T	U	S	D	E
U	M	E	R	N	R	V	T	P	S
P	V	H	U	K	B	E	K	E	R
R	A	M	C	E	P	L	E	O	P

oplossingen

Pagina 3: ontmaskerd worden - de macht ontnomen worden.

Pagina 4/5: **HAAN** zit onder de

Neem de tweede en de zesde letter van dit woord!

Pagina 11: kruiswoordraadsel

Neem de letter in het oranje kadertje! (eerst invullen)

Pagina 10: **HAAN** zit onder de

Neem de tweede letter van dit woord!

Pagina 10: woordzoeker

Neem de letter met een oranje cirkeltje rond!

*De laatste letter staat ergens in het boekje. De letter staat in een geel sterretje. **ZOEKEN!***

Vul in de vakjes de letters in van de woorden die je hebt gevonden. Zet ze in de juiste volgorde. De letters vormen een nieuw woord.

--	--	--	--	--	--

Heb je het woord gevonden?

Dan mag je jezelf een ECHTE archeoloog noemen! Proficiat!

Colofon:

Dit boekje is ontstaan ter gelegenheid van de tentoonstelling: 'Graven in Ouwen! Een eeuw archeologie'.

Werkten hier aan mee:

Ellen Van de Velde

Fons Suys

Greet Willems

Met dank aan:

Rik Verbeeck

Jelle Wouters

Greta De Ceulaer

Ontwerp en lay-out:

Greet Willems

Mercurius

Werkgroep Archeologie

Grobbendonk

archeologiemercurius@gmail.com

in samenwerking met:

EMSDOORNEL
KEMPENS KARAKTER

GROBBENDONK
HISTORISCH
TOEKOMSTGERICHT

Vlaanderen
verbeelding werkt